

HET MAGAZINE VOOR INSPIRATIE

KLEUTER

JAARGANG 3

UNIVERSITEIT

NR. 10 / 2022

DOPPENKOPPEN EN
ZAKKENVULLERS

GESTRIKT!

THEATER IN
HET DONKER

TEL JE
PEPERNOTEN

INSPIREREND ONDERWIJS

Meester Sander is kleuterveerster en expert op het gebied van digitaal lesmateriaal in de onderbouw. Hij is altijd op zoek naar inspiratie en bezoekt daarom scholen door het hele land.

EXCELLENTE VERHALEN

EEN BEZOEK AAN DE WINDROOS

In Nederland en België zijn talloze voorbeelden van inspirerende scholen te vinden. In deze serie gaan wij bij deze scholen langs om inspiratie op te doen. Meester Sander is in Wijk bij Duurstede op de Windroos en kijkt zijn ogen uit op deze school vol verhalen.

Basisschool de Windroos is een vernieuwingsschool uit de jaren '70. Het werd opgericht door ouders die het onderwijs anders wilden inrichten voor hun kinderen. Het onderwijs op de Windroos gaat uit van de ervaringen van kinderen: levend leren. Zo staan de vakken levend rekenen en levend taal op het lesprogramma. Freinet en Jenaplan

vormen de basis. De leerstof sluit aan bij de ervaringen van het kind, van de groep en bij de dagelijkse gebeurtenissen. De kring en werk hoeken zijn hierbij belangrijke werkvormen. De Windroos daagt kinderen uit en inspireert hen om kennis te verwerven. Tijdens mijn bezoek spreek ik met de directeur, met verschillende leerkrachten en natuurlijk met kinderen.

Directeur Jan Overweel ontvangt mij in de gemeenschappelijke ruimte van de school en vertelt enthousiast over de Windroos: 'Op de Windroos werken wij projectmatig en ontwikkelen wij een groot deel van ons onderwijs zelf. Ons doel is om kinderen zelfbewust te maken en ervoor te zorgen dat ze weten wat ze kunnen. Je komt daarmee verder dan wanneer je altijd aan het handje bent meegenomen. Kinderen moeten zelf in de ruimte en vrijheid van het onderwijs dingen ervaren. Wij zien namelijk dat er vanuit ervaring meer betrokkenheid is.'

ELKE WEEK EEN VERHAAL

Wat mij opvalt tijdens het bezoek, is de doorgaande lijn in het taalonderwijs. Elke klas heeft zijn eigen thema en daar sluit het taalonderwijs bij aan. Het tekstenboek zie ik bijvoorbeeld door de hele school terugkomen. De onderbouwleerkrachten Mayke Simons, Tilly Baas en

Marijke Vroman vertellen: 'Elk kind heeft een tekstenboek. Een kleuter kan zelf vragen om hier een verhaal in te tekenen. Bij elk thema komen er altijd twee verhalen bij. Kleuters die net op school komen, tekenen in het boek een verhaal. De leerkracht schrijft daar een of twee zinnen bij. Bij de oudste kleuters worden de teksten al langer en gaan ze ook de letters van hun naam en de letters die ze geleerd hebben opzoeken. De stap richting groep 3 is dat sommige kinderen letters en woorden zelf gaan schrijven.

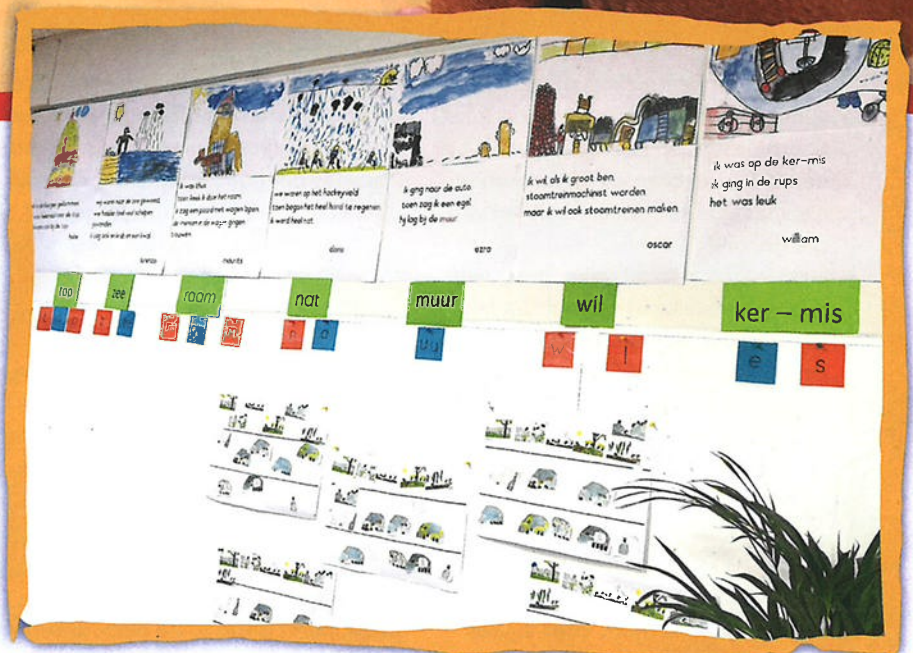
Eenmaal in groep 3 leren kinderen lezen aan de hand van hun eigen teksten. Aan de wand hangen niet de bekende woordkaarten van een methode, maar de teksten en tekeningen van kinderen met daaronder een woord en de letters uit het verhaal. Aan het eind van het jaar krijgen alle kinderen een boek met alle verhalen van de klas mee naar huis.

Tijdens een circuit tekenen de kinderen een verhaal en samen met de leerkracht wordt de tekst erbij gemaakt. De leerkracht kiest daarna een van de teksten uit die centraal komt te staan in de klas. Daaruit haalt de leerkracht een letter en een woord die de kinderen gaan oefenen. Hiervoor maakt de leerkracht

letter- en woordbladen. Deze zijn gemaakt aan de hand van de tekst die centraal staat.'

IN DE BOVENBOUW

Kiki, Nikki en hun leerkracht Loes vertellen over het werken met teksten in de bovenbouw. 'Op maandag maken wij een oefentekst, daarna kijkt de juf >

‘ IK VIND DIT ECHT EEN COMMUNICATIESCHOOL ’

deze na en dan maken wij een nette versie. Op woensdag wordt de tekst voorgelezen, op donderdag wordt er een tekst gekozen en besproken en op vrijdag komt er een taalblad van die gekozen tekst.’

Loes vertelt dat het zeker meer werk is voor de leerkracht, maar dat het veel voordelen heeft omdat het van de kinderen zelf is. ‘De intrinsieke motivatie is heel hoog. Het is intensief voor de leerkracht, maar omdat je elke week teksten van kinderen leest, zie je precies waar ze staan.’

PLANKTON

Tijdens het gesprek met de onderbouwleerkrachten laten zij zien wat de kracht van de school is: de lerende leraar. Een leerkracht vertelt: ‘Het is als leerkracht belangrijk om te laten zien dat jij ook leert. De kinderen merken dat ik ook leer, daardoor maken we er ons leerproces van. Zo gaan wij samen op onderzoek uit en de kinderen nemen boeken van thuis mee. Een kind nam bij het thema zee een boek mee over plankton. In eer-

ste instantie dacht ik: waar gaan we aan beginnen? Is dit onderwerp niet te moeilijk voor mijn klas? Ik vertelde de klas dat het onderwerp ook moeilijk is voor mij. Door toe te geven dat je zelf niet alles weet, geef je het goede voorbeeld aan de kinderen. Typerend voor ons onderwijs is dat wij vanuit de interesse van de kinderen werken. Ik wil niet zeggen dat de kinderen leidend zijn, maar wel dat wij kijken naar hun motivatie. Daardoor worden de kinderen nog enthousiaster en gemotiveerder.’

REFLECTIEKRING

‘Alles wat wij doen in de werkhoecken, komt terug in de reflectiekring. Kinderen nemen zelf dingen mee en vertellen wat ze gedaan hebben. Ook bevragen ze elkaar daarover. Daar kun je als leerkracht mooi op inspelen. Zo vertelde een kind trots in de reflectiekring dat hij de letter van een themawoord kon schrijven. Daarna wilden alle kinderen dit ook kunnen, zonder dat het een verplichting was.’ Een keer in de twee weken is er een

weeksluiting. Een aantal groepen laten dan zien wat ze geleerd hebben. De kinderen uit groep 8 zijn de maatjes van de kleuters. Zij helpen de kleuters om iets te laten zien op het podium. Door de hulp van de maatjes durven de kleuters het podium op. ●

Wil je meer weten over deze school?

Dat kan! Sander heeft de gesprekken met de directie, met kinderen uit de bovenbouw en met de onderbouwleerkrachten opgenomen. De kinderen leggen precies uit hoe zij werken met teksten, de directie vertelt over het werken op de Windroos en de onderbouwleerkrachten praten onder andere over de vergaderkring en levend rekenen. Je kunt de podcast vinden op www.kleuteruniversiteit-magazine.nl of scan de QR-code.

